

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

Μονάδα Επενδύσεων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις
Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)
Πληροφορίες: Αλιζιώτης Ν., Κοκόλης Β.,
Παπασταματίου Γ., Τσολακίδη Κ.,
Τσιατούρας Ε.

Τηλ: 210 527 5262, 271, 255, 013, 210

e-mail: naliziotis@mou.gr, vkokolis@mou.gr,
gpapastamatiou@mou.gr, ktsolakidi@mou.gr,
etsiatouras@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 06/04/2021

Αρ. Πρωτ.: 1305

ΑΠΟΦΑΣΗ

7^η τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13158/2017 (Β'4302) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής των Δράσεων 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ.

- 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
  5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως κάθε φορά ισχύει.
  6. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως κάθε φορά ισχύει.
  7. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση όπως κάθε φορά ισχύει.
  8. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 532/2020 της Επιτροπής της 16^{ης} Απριλίου 2020 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής
  9. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
  10. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.
  11. Την Ειδική Έκθεση (2014) του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με θέμα «Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ε.Ε. επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης».

Β. Τις διατάξεις Νόμων και Π.Δ:

1. Τον Ν. 4314/2014 (Α' 265) «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» και ιδίως την παράγραφο 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Το άρθρο 90 του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98) «Κωδικοποίηση Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα».
3. Το Π.Δ. 97/2017 (Α' 138) σχετικά με τον Οργανισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Το Π.Δ. 2/2021 (Α' 2) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
5. Τον Ν. 2690/1997 (Α' 45) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.
6. Τον Ν. 3508/2006 (Α' 249) «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», και ειδικότερα το άρθρο 3 αυτού.

7. Τον Ν. 3874/2010 (Α'151) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» όπως ισχύει κάθε φορά.
8. Τον Ν. 4384/2016 (Α'78) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιημένος ισχύει.
9. Τον Ν. 4622/2019 (Α'133) «Επιτελικό κράτος, οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης».

Γ. Τις αποφάσεις:

1. Την υπ' αριθμ. 282966/09-07-2007 (Β'1205) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ».
2. Την υπ' αριθμ. 24944/20-09-2016 (Β'3066) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».
3. Την υπ' αριθμ. 2545/17-10-2016 (Β'3447) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ».
4. Την υπ' αριθμ. 68/8-1-2021 (Β' 36) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ιωάννη Οικονόμου».
5. Την υπ' αριθμ. 104/7056/21-1-2015 (Β'147) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως ισχύει κάθε φορά.
6. Την υπ' αριθμ. 1065/19-4-2016 (Β'1273) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» όπως ισχύει κάθε φορά.
7. Την υπ' αριθμ. 397/18235/16-02-2017 (Β'601) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αρμόδια Αρχή, διαδικασία και δικαιολογητικά αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και των Ενώσεων τους (Ε.Ο.Π.), καθώς και των Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π.)», όπως ισχύει κάθε φορά.
8. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.4 «Μ04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού (άρθρο 17)» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
9. Την υπ' αριθμ. 762/17-03-2021 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ
10. Την υπ' αριθμ. 16667/12-03-2021 σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ.
11. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της υπ. αριθμ. 13158/28-11-2017 (Β'4302) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (εφεξής ΥΑ) ως εξής:

Άρθρο 1

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 28 του άρθρου 4 της ΥΑ αντικαθίσταται ως εξής: «Σύμφωνα με το άρθρο 51 του Αστικού Κώδικα, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο/η υποψήφιος έχει μία και μόνο μόνιμη κατοικία, τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης του.»
2. Το άρθρο 26 τροποποιείται ως εξής:
  - 2.1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 τροποποιείται ως εξής: «Η πρώτη αίτηση πληρωμής υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ από τον δικαιούχο το αργότερο εντός δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης πράξεων.»
  - 2.2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 αντικαθίσταται ως εξής: «Στις περιπτώσεις όπου οι επενδύσεις πραγματοποιούνται σε διαφορετική Περιφερειακή Ενότητα από εκείνη της έδρας του δικαιούχου, ο επιτόπιος έλεγχος για την παραλαβή των επενδύσεων πραγματοποιείται από επιτροπή παρακολούθησης της Περιφερειακής Ενότητας όπου υλοποιούνται οι επενδύσεις. Για τον σκοπό αυτό η επιτροπή παρακολούθησης της οικείας, ως προς την έδρα του δικαιούχου, Περιφερειακής Ενότητας αποστέλλει στην επιτροπή παρακολούθησης του τόπου υλοποίησης το πρακτικό επιτόπιου ελέγχου προς συμπλήρωση καθώς και όλα τα απαραίτητα έγγραφα. Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, το συμπληρωμένο πρακτικό αποστέλλεται στην οικεία επιτροπή παρακολούθησης για ανάρτηση στο ΠΣΚΕ.»
3. Προστίθεται άρθρο 27α ως εξής:

«Άρθρο 27α

Ανάκληση ένταξης πράξης

1. Σε οποιαδήποτε στιγμή ο δικαιούχος μπορεί να αιτηθεί την αποχώρησή του από το υπομέτρο (οικειοθελής αποχώρηση). Για τον σκοπό αυτό υποβάλλει μέσω του ΠΣΚΕ τυποποιημένη αίτηση. Στη συνέχεια η αίτηση υποβάλλεται εγγράφως στην ΔΑΟΚ του τόπου μόνιμης κατοικίας/έδρας σε δύο αντίτυπα (πρωτότυπο, αντίγραφο), εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής αίτησης. Η αίτηση πρέπει να είναι θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής. Η ΔΑΟΚ διαβιβάζει στη ΔΑΟΠ το αίτημα (πρωτότυπο) για ενέργεια.
  2. Εφόσον προκύπτει λόγος απένταξης του δικαιούχου, σύμφωνα με το άρθρο 36, η διαδικασία ανάκληση της ένταξης πράξης εκκινείται από τη ΔΑΟΠ.
  3. Η ΔΑΟΠ οριστικοποιεί την ανάκληση ένταξης πράξης στο ΠΣΚΕ και τα στοιχεία μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Στη συνέχεια η ΔΑΟΠ εκδίδει την απόφαση ανάκλησης η οποία αναρτάται στο «Διαύγεια» και κοινοποιείται ατομικά, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο δικαιούχο, και εισηγείται την τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 22.
  4. Σε περίπτωση που πριν την ανάκληση της πράξης έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε πληρωμή, ο δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει το σύνολο της ενίσχυσης που του έχει καταβληθεί, εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζεται από τη ΔΑΟΠ η διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο ΟΠΣΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 4 Καν (ΕΕ) 640/2014.»
4. Η παράγραφος 8 του άρθρου 30 της ΥΑ αντικαθίσταται ως εξής:
- «8. Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλόμενων δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Δεν είναι αποδεκτή η πληρωμή του προμηθευτή με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής άλλων προσώπων πέραν του δικαιούχου της στήριξης. Για την εξόφληση προμηθευτών/παρόχων, είναι αποδεκτή η χρήση κοινών λογαριασμών τους οποίους διατηρεί ο δικαιούχος της στήριξης με τρίτους, με εξαίρεση τον προμηθευτή του εξοφλούμενου αγαθού ή τον πάροχο της εξοφλούμενης υπηρεσίας.»

5. Στο τέλος του άρθρου 37 προστίθενται παράγραφοι ως εξής:

«5. Κατά την περίοδο της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας όπως, ο θάνατος του δικαιούχου, η πλήρης δικαιοπρακτική ανικανότητα του δικαιούχου (άρθρο 128 του Αστικού Κώδικα, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), η περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα του δικαιούχου (άρθρο 129 του Αστικού Κώδικα, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) ή η ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία λόγω ποσοστού αναπηρίας από 67% και άνω, επιτρέπεται η μεταβίβαση όλων των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ένταξη του δικαιούχου στις Δράσεις 4.1.1 ή/και 4.1.3 για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σε νέο δικαιούχο (διάδοχο), υπό τον όρο ότι ο διάδοχος πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος αλλαγής δικαιούχου και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ένταξη στη δράση 4.1.1 ή/και 4.1.3.

6. Ως διάδοχος δύναται να οριστεί μόνο ένα πρόσωπο, φυσικό ή νομικό. Σε αυτές τις περιπτώσεις η προθεσμία της παραγράφου 4 του άρθρου 26 καθώς και η προθεσμία της παραγράφου 10 του άρθρου 35 παρατείνονται κατά έξι μήνες.

Για τον ορισμό διαδόχου υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης. Το αίτημα υποβάλλεται,

α) σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου από τον κληρονόμο της εκμετάλλευσης του δικαιούχου. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν περισσότεροι του ενός κληρονόμοι, απαιτείται η έγγραφη συναίνεση των λοιπών κληρονόμων,

β) σε περίπτωση δικαιοπρακτικής ανικανότητας του δικαιούχου από τον δικαστικό συμπαραστάτη του δικαιούχου και

γ) σε περίπτωση αναπηρίας του δικαιούχου, από 67% και άνω, από τον ίδιο τον δικαιούχο.

Με το αίτημα τροποποίησης, συνυποβάλλονται:

6.1 Για τις ανωτέρω περιπτώσεις (α), (β) και (γ), αντίστοιχα,

α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου του δικαιούχου, πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών στο οποίο συμπεριλαμβάνεται ο διάδοχος.,

β) Απόφαση διορισμού του δικαστικού συμπαραστάτη,

γ) Υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου συνοδευόμενη από πιστοποιητικό Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ).

6.2 Υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου διαδόχου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, στην οποία δηλώνεται χωρίς επιφυλάξεις ότι, α) αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του αρχικού δικαιούχου και της αρμόδιας αρχής ως προς τη δράση 4.1.1 ή/και 4.1.3 του ΠΑΑ 2014-2020 και β) καθίσταται υπόλογος στην περίπτωση αναζήτησης ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων.

6.3 Η τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης του διαδόχου καθώς και όλα τα απαραίτητα κατά περίπτωση δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας του διαδόχου σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6.

7. Για τις περιπτώσεις που υλοποιούνται ή έχουν υλοποιηθεί εγκεκριμένες επενδύσεις σε αγροτεμάχια τα οποία κατέχονταν νόμιμα από τον παλιό δικαιούχο, αυτά πρέπει απαραίτητα να έρθουν στη νόμιμη κατοχή του διαδόχου το αργότερο μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.

8. Υλοποιημένες δαπάνες οι οποίες τεκμηριώνονται με παραστατικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού δικαιούχου είναι επιλέξιμες και δύναται να περιληφθούν σε αιτήματα πληρωμής τα οποία υποβάλλονται από το διάδοχο, μετά από την τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξης.

9. Οι συμβάσεις οι οποίες δεν έχουν εκτελεστεί (εργολαβικά, κ.λπ.) πρέπει να περιέλθουν στο όνομα του διαδόχου δικαιούχου. Αντίστοιχα οι άδειες εργασιών που δεν έχουν ολοκληρωθεί πρέπει να επανεκδοθούν στο όνομα του διαδόχου δικαιούχου. Οι άδειες (π.χ.

άδεια λειτουργίας) και τα λοιπά δικαιολογητικά (π.χ. μισθωτήρια) με τα οποία τεκμηριώνεται η νόμιμη λειτουργία της εκμετάλλευσης πρέπει να επανεκδοθούν στο όνομα του διάδοχου.»

Άρθρο 2

Η ενότητα Β του Παραρτήματος 11 τροποποιείται ως εξής:

1. Η περίπτωση 3.2 της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής:
«3.2 Για τα φυσικά πρόσωπα, βεβαίωση μόνιμου κατοικίας η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης ή βεβαίωση Δημάρχου για το μόνιμο της κατοικίας με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης όχι προγενέστερη του ενός εξαμήνου.»
2. Στην παράγραφο 4 προστίθεται υποπαράγραφος 4.3 ως εξής:
«4.3 Τα συλλογικά σχήματα προσκομίζουν βεβαίωση λογιστή θεωρημένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του συλλογικού σχήματος για το ύψος του κύκλου εργασιών τους για το φορολογικό έτος της απόφασης ένταξής τους και για το προηγούμενο φορολογικό έτος από το έτος υποβολής της αίτησης πληρωμής, αν αυτά δεν ταυτίζονται. Αν το αίτημα πληρωμής έχει υποβληθεί πριν από τις προθεσμίες υποβολής φορολογικής δήλωσης και το συλλογικό σχήμα δεν έχει οριστικοποιήσει τα αποτελέσματα της προηγούμενης χρήσης, δύναται να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση με την οποία δηλώνει ότι θα προσκομίσει την παραπάνω βεβαίωση για το ύψος του κύκλου εργασιών κατά την λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης και ότι είναι σε γνώση των συνεπειών για τη μη υποβολή της η οποία ισοδυναμεί με την μη τήρηση της δέσμευσης της παραγράφου 3 του άρθρου 35 της ΥΑ 13158/17.»
3. Η υποπερίπτωση 5.7.2 αντικαθίσταται ως εξής: «Δήλωση Συμμόρφωσης ΕΚ του κατασκευαστή (CE), η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ, μέρος 1, τμήμα Α του ΠΔ 57/2010 όπως ισχύει και στην οποία δηλώνεται ρητά ότι το μηχάνημα ανταποκρίνεται στις σχετικές διατάξεις της οδηγίας 2006/42/ΕΚ και, εφόσον συντρέχει λόγος, παρεμφερή αναφορά στην οποία θα δηλώνεται η συμμόρφωση προς άλλες οδηγίες ή/και συναφείς διατάξεις τις οποίες πληροί το μηχάνημα.»
4. Στην υποπερίπτωση 5.8.3 το τελευταίο εδάφιο «Το δικαιολογητικό αυτό υποβάλλεται μόνο στη περίπτωση κατά την οποία, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της εγκριτικής απόφασης, το επενδυτικό αγαθό διαφοροποιείται από αυτό για το οποίο εγκρίθηκε η δαπάνη» αντικαθίσταται ως εξής: «Το δικαιολογητικό αυτό δεν επανυποβάλλεται εφόσον είχε υποβληθεί κατά την εγκριτική διαδικασία και το μηχάνημα που τελικά αποκτήθηκε είναι ίδιο με το εγκεκριμένο.»
5. Η υποπερίπτωση 6.1.1 αντικαθίσταται ως εξής:
«6.1.1 Φωτοαντίγραφα των φορολογικών στοιχείων (παραστατικά δαπάνης) όπως, ενδεικτικά, τιμολόγια πώλησης, τιμολόγια έργου, δελτία παροχής υπηρεσιών, παραστατικά διακίνησης και λοιπά δικαιολογητικά όπως αυτά ορίζονται σε κάθε περίπτωση. Για τα ηλεκτρονικά παραστατικά προσκομίζονται εκτυπώσεις.»
6. Στην υποπαράγραφο 6.1.2 το πρώτο εδάφιο «Φωτοαντίγραφα των σφραγισμένων πρωτοτύπων δικαιολογητικών με τα οποία αποδεικνύεται η εξόφλησή των παραστατικών δαπάνης» αντικαθίσταται ως εξής: «Φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών με τα οποία αποδεικνύεται η εξόφλησή των παραστατικών δαπάνης.»
7. Η υποπερίπτωση 6.2.2. διαγράφεται.
8. Το τελευταίο εδάφιο του σημείου α της υποπερίπτωσης 6.2.3 αντικαθίσταται ως εξής: «Θα δηλώνεται επίσης ότι το παραστατικό δεν θα κατατεθεί ούτε έχει κατατεθεί σε άλλη Υπηρεσία για λήψη ενίσχυσης και ότι θα προσκομισθεί στην περίπτωση ανεύρεσης.»
9. Το πρώτο εδάφιο του σημείου β της υποπερίπτωσης 6.3.2 αντικαθίσταται ως εξής: «Προσκομίζονται φωτοαντίγραφα των τιμολογίων έργου (παραστατικά δαπάνης) τα οποία αναφέρουν τα στοιχεία του σχετικού ιδιωτικού συμφωνητικού και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική

νομοθεσία καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά με τα οποία αποδεικνύεται η εξόφληση των τιμολογίων έργου, συμπεριλαμβανομένων και των παρακρατούμενων φόρων.»

10. Στην παράγραφο 8 το κείμενο στην παρένθεση μετά το 5.1 αντικαθίσταται ως εξής:

«(επενδύσεις σε συγκεκριμένο εξοπλισμό στη ζωική παραγωγή - αύξηση του δείκτη τυπικής απόδοσης προς ΜΑΕ)».

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ